

вірусу подібного масштабу (SARS в 2003 році) ні User, ні Airbnb, ні Delivery Club, ні Lift ще не існувало, очевидно, що цей напрямок буде тільки розвиватися.

Трансформація суспільного життя в місті-досить сильний стрес для нього. Але місто-це креативна система, і креативність заповнює прогалини і створює нові механізми. За умов, коли висока щільність населення і численні переїзди підвищують загрозу поширення вірусу, актуальності набувають ідеї «двадцятихвилинних міст» – коли городянин може потрапити до свого лікаря, на роботу або до друзів протягом 20 хвилин. Така організація життя дозволяє задовольняти максимальну кількість потреб у своєму районі, а в інші частини міста виїжджати рідше. Мельбурн втілює в життя цей підхід, а мер Парижа Анна Ідальго заявила, що концепція п'ятнадцятихвилинного міста стане провідною в період її роботи мером. Напевно, чим далі, тим більше у міста буде можливостей на якийсь час без значних складнощів перетворюватися в простір з мінімумом офлайн-комунікацій.

Література:

1. Как карантин открывает новые возможности. URL : <https://www.spot.uz/ru/2020/03/16/carantine/> (дата звернення: 27.01.2022)
2. Перевернутый мир: влияние пандемии на рынки. URL : <https://www.retail.ru/rbc/pressreleases/brandson-branding-agency-total-identity-group-perevernutuyu-mir-vliyanie-pandemii-na-rynki/> (дата звернення: 28.01.2022).

ЕКЗИСТЕНЦІЯ МІСТА У КОНТЕКСТІ ЛОКДАУНУ

Л. О. РАДІОНОВА, канд. філос. наук, доц.,

доц. кафедри філософії та політології

Р. Р. КВАЧЕНКО, студентка

Харківський національний університет міського господарства

імені О. М. Бекетова, м. Харків, Україна

Ось уже майже три роки світ живе в карантинному режимі із закритими кордонами та практично завмерлою повсякденністю. COVID-19 змінив життя у політичній, економічній, соціальній, духовній та в медичній сферах. Все це, відбилося у світовідчутті, у планах та повсякденності жителів міста. Можна говорити про екзистенцію самого міста, в якому звичний спосіб життя раптово був поставлений на паузу, відразу ж міста спорожніли. А місто роблять містом саме люди, коли заповнені громадські простори, коли городяни комунікують «очі в очі» і не важливо вербально чи ні. Щоправда, певною мірою це пішло на користь містам, а саме, одна з підсистем міста – екологічна, помітно очистилася. Наприклад, Reuters повідомляють, що «вода в каналах Венеції помітно очистилася і стала прозорою на тлі карантину. Місцеві жителі публікують відео та фотографії, на яких видно, що до каналів Венеції повернулися риби та лебеді. Венеціанцям заборонено вихід із дому без крайньої необхідності, у місті немає туристів, рух у каналах зупинився». Час ніби зупинився, і було дивно, що немає поспіху, немає звичної міської

повсякденності. Але сучасне місто відносно швидко адаптувалося до цієї ситуації, бо давно є у віртуальному світі інтернету. Інтернет на сьогоднішній день є невід'ємною частиною міського способу життя і, отже, міського культурного простору.

Звідси, за словами Бенджаміна Х. Браттона – американського соціолога, «концентрація населення у більш щільних міських мегаполісах приведе до того, що ми будемо жити у «синтетичному саду», оточеному автоматизованими ландшафтами, на більш віддаленому, ніж зараз, відстані від інших видів природних екосистем» [3].

Карантин із приводу COVID-19 ще більш рельєфно це демонструє. Майже в кожному місті платформи, що надають послуги доставки, підтримують цільну соціальну тканину. У відповідь на вірус закрилися магазини, спорожніли вулиці, але життя триває. Люди стали більше здійснювати покупки онлайн. Автоматизована система замовлень, системні адміністратори та кур'єри підтримують світ у русі, коли уряд не в змозі це зробити.

Таким чином, у надзвичайній ситуації інтернет стає сферою суспільного життя. Компанії переходять в онлайн, імпровізуючи у створенні своїх віртуальних аналогів: телемедицина, симуляції спортивної активності, онлайн-освіту та онлайн-конференції. Суворі ізоляції міст у планетарному масштабі – це, за словами Бенджаміна Х. Браттона, урбанізм, зведень до взаємозв'язків першої необхідності: сигнал, передача, обмін речовин.

Загалом через пандемію стався небачений розмах віртуального спілкування: локдаун перезнайомив багатьох людей і показав, що навіть творчість може продовжуватися віртуально. Майже всі музеї зі світовим ім'ям стали працювати онлайн, що дозволило великій кількості людей долучитися до їхніх шедеврів.

Вимушена самоізоляція показала, що все інтенсивніше у наше життя вторгаються віртуальні «реальності» та інші технології. Це, звісно, вплине на життя сучасних міст, але чи стануть вони оазисами «розумного» життя, smart city?

На наш погляд, у поняття «ідеальне» або «розумне» місто необхідно включати природний та соціальний вимір. Це означає, перш за все, розумне управління природними ресурсами, які опиняються у зоні ризику через технологізацію життя. І не тільки управління, а й співпраця громадянського суспільства та влади потрібні в цьому ключі. Інакше дауншифтинг стане масовим явищем і міста знову спорожніють, але вже з іншої причини.

Отже, локдаун у мегаполісах був потрясінням на початковому етапі, але свідомі городяни використовували цей час для творчості, сімейного зближення та освоєння нових віртуальних ресурсів.

Очевидно, що екзистенцію сучасного міста багато в чому створюють публічні простори як основа мікросоціумів та креативних спільнот, а також вільна мобільність та інноваційне проектування. Одна з найактуальніших стратегій майбутнього – проекти smart city, які, не порушуючи особистої свободи, здатні зробити життя у містах більш комфортним та розумним.

Література:

1. Вода в каналах Венеції стала прозочною во время карантину. URL : <https://strelkamag.com/ru/news/kanaly-venecii-ochistilis-vo-vremya-karantina> (дата звернення: 17.01.2022).
2. Радіонова Л. О. Нова норма як детермінанта «віртуального міста» Габітус. Випуск 14, 2020 рік С.70-76. URL : <http://habitus.od.ua/journals/2020/14-2020/14-2020.pdf> (дата звернення: 24.01.2022).
3. Bratton Benjamin H. The stack: on software and sovereignty. 2016. 502 p. URL : <https://www.journals.uchicago.edu/doi/10.1086/695381> (дата звернення: 27.01.2022).

COVID-19 ЯК ТРИГЕР НОВОГО СОЦІАЛЬНОГО ПОРЯДКУ

Л. О. РАДІОНОВА, канд. філос. наук, доц.,
доц. кафедри філософії і політології

А. В. МЕЛЕЖИК, студентка

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків, Україна*

Карантин та самоізоляція дали нам безпрецедентну можливість спостерігати за тим, як змінюється капіталістична система та ставлення до праці. Вже третій рік більшість країн живуть в новому режимі: співробітники всіх компаній сидять удома, а робота набуває нових форм. Система організації суспільного життя, яка була створена в час глобального панування ідей неолібералізму в політиці, економіці, культурі, вже тривалий час працює в режимі хронічної кризи, яка на наших очах переходить у розпад її інституційних основ, в умовах пандемії найбільш рельєфно виявилось, що її мета, її ефект – це не порятунок та розвиток людини. Бізнес, просто бізнес.

Теоретичні уявлення економістів про те, що капіталізм є «двигуном економіки» і не зачіпає логіки соціальних інститутів, нині поставлені під сумнів у всіх країнах світу, і COVID 19 тут з'явився лише тригером. У ході неоліберальних реформ найважливіші функції життєзабезпечення – медицина, освіта, охорона правопорядку та оборона повністю або частково перейшли до рук приватного капіталу та виявилось, що процеси у цих сферах були перенаправлені виключно на отримання прибутку.

Коли ж виникла реальна потреба, вони виявилися нездатні впоратися з бідною. Ситуація з коронавірусом зробила цей факт виразним у всіх країнах - там, де держава залишилася керувати цими інститутами, були вжиті ефективні заходи, де ж все було в приватних руках, почався сумбур і невизначеність, з'явилися панічні настрої. Події показують, що сучасні правлячі еліти починають реагувати лише на події економічного характеру - адже суспільства, в яких ми живемо, побудовані з метою отримання додаткової вартості. Агентство Bloomberg пише, що інвестиційні банки Goldman Sachs та Morgan Stanley у березні оголосили про початок глобальної кризи [1]. Безробіття суттєво збільшиться через пандемію коронавірусу. Про це повідомляє прес-служба Міжнародної організації праці при ООН. Втрати в доходах обернуться